

6. Høring - Fremtidig anvendelse af de midlertidige pladser på Blomstergården (B)

Sagsnr.: 23-019611

Åbent

Kompetence

Seniorudvalget

Beslutningstema

Seniorudvalget kan vedtage at sende forslag til fremtidig anvendelse af de midlertidige pladser på Blomstergården i høring hos Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte.

Indstilling

Chefen for Sundhed og Ældre indstiller,

1. at Seniorudvalget beslutter at sende forslag i høring hos Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte om, at borgere, der afventer beskikkelse af væрге, og som er visiteret til plejebolig, tilbydes en ledig plads på et af kommunes plejecentre. Dette i første omgang som en midlertidig bolig, indtil værgemål er godkendt, hvorefter borgeren kan blive boende i samme bolig permanent.

2. at Seniorudvalget beslutter at sende forslag i høring hos Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte om, at borgere, der afslutter afklarende forløb på en midlertidig plads, og som visiteres til plejebolig, kan blive boende på midlertidig plads under forudsætning af, at pågældende søger om at komme på garantiventeliste til plejebolig.

Sagens indhold

På Seniorudvalgets møde den 7. november 2023 blev der forelagt en orienteringssag om den aktuelle anvendelse af de midlertidige pladser på Blomstergården samt en række initiativer, som administrationen har igangsat for at afdække den nuværende anvendelse af de midlertidige pladser.

På Seniorudvalgets møde den 2. april 2024 blev der forelagt en sag med administrationens løsningsforslag til fremtidig anvendelse af de midlertidige pladser på Blomstergården. Sagen blev udsat med henblik på yderligere oplysning af sagen.

Denne sagsfremstilling indeholder administrationens løsningsforslag til fremtidig anvendelse af de midlertidige pladser på Blomstergården med afsæt i løsninger, der kan bidrage til at skabe flow på de midlertidige pladser og dermed øge rehabiliteringspotentialer. Derudover er beskrevet den af Seniorudvalget ønskede yderligere oplysning af sagen.

De 48 midlertidige pladser på Blomstergården blev taget i brug i 2020. Byrådet vedtog, at pladserne skulle anvendes fleksibelt og tilpasses det aktuelle behov løbende. Pladserne skulle anvendes til såvel genoptræning og rehabilitering som til borgere med demens og/eller psykiatriske diagnoser samt til borgere under restitution. Efterfølgende blev vedtaget, at to af pladserne bruges til E-hospital. Derudover anvendes 1 bolig til depot. Totalt set er der i dag 45 midlertidige pladser på Blomstergården.

Udfordringer

Gennem de seneste år har udviklingen vist, at cirka 40 % af de midlertidige pladser bruges til venteplasser, hvor borgerne bor i en længere periode, mens de venter på beskikkelse af en væрге, inden de kan flytte i permanent plejebolig. Der er eksempler, hvor borgere har boet 1-2 år i en midlertidig bolig på Blomstergården, mens de venter på en ledig plejebolig på netop det plejecenter, der er borgerens førsteprioritet.

Borgerne bor gratis på de midlertidige pladser uanset opholdets varighed, da kommunen betaler husleje og forbrugsafgifter. Borgerne betaler for mad og vask/leje af linned.

I tabellen herunder ses anvendelsen af de midlertidige pladser i perioden 17.-23. april 2023. Der er netop foretaget en aktuel opgørelse af antal borgere i ventebolig, der venter på beskikkelse af væрге og denne ligger i samme niveau som ved nedenstående optælling:

Opholdstype	Antal borgere	%-fordeling
Neurorehabilitering	12	26,7%

Rehabilitering	10	22,2%
Demens/psykiatri	1	2,2%
Aflastning	3	6,7%
Ventepuds	18	40,9%
I alt	44 *)	100,0%

*) Det betyder, at der på opgørelsestidspunktet var en ledig bolig.

Konsekvensen af den nuværende anvendelse af de midlertidige pladser er, at der ikke er tilstrækkelig volumen af midlertidige pladser til korte forløb for borgere, der har behov for rehabiliteringsforløb eller afklarende forløb. Kapacitetsanalysens prognoser viser desuden, at antallet af ledige plejeboliger på kommunens plejecentre vil stige i de kommende år. Aktuelt er der overordnet set minimal ventetid på plejebolig i Slagelse Kommune. For den enkelte borger, som ønsker et specifikt plejecenter, kan der være ventetid, da det kræver ledig plads på netop det ønskede plejecenter.

Rehabilitering

Samfundsudviklingen peger i retning af et stigende behov for korterevarende rehabiliteringsophold, hvor hjemmeboende borgere kan optimere deres funktionsniveau for at klare sig længere tid i eget hjem. Undersøgelser peger på, at ydelsesforbruget kan reduceres ved en målrettet indsats med rehabilitering. Hvis denne effekt skal opnås, vil der være brug for flere årlige forløb, højere effekt af forløbene og en mere optimal udnyttelse af de kompetencer og ressourcer, der er til stede på Blomstergårdens midlertidige pladser.

Forslag til ny rehabiliteringsindsats har netop været i høring og behandles af Seniorudvalget på mødet i maj 2024. Hvis den nye rehabiliteringsindsats godkendes, vil et øget flow på de midlertidige pladser understøtte intentionerne i ny rehabiliteringsindsats. Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at estimere det fremtidige behov for korterevarende ophold på Blomstergården.

Løsningsforslag

Administrationen har udarbejdet to løsningsforslag med afsæt i at skabe større flow på de midlertidige pladser og samtidig minimere antal ledige plejeboliger på de kommunale plejecentre:

Forslag 1. Borgere med behov for midlertidig bolig, mens de venter på beskikkelse af væрге

En del borgere har i dag et længerevarende ophold, på de midlertidige pladser på Blomstergården, mens de venter på at få beskikkelse på en væрге med henblik på at flytte i plejebolig. Processen med beskikkelse på en væрге estimeres p.t. til en varighed på 12 måneder i Familieretshuset. I bilag 1 ses nærmere beskrivelse af forløb med henblik på beskikkelse af væрге.

Et løsningsforslag er, at de midlertidige pladser på Blomstergården fremover ikke anvendes til "ventepuds" for borgere, der afventer beskikkelse af en væрге med henblik på at flytte i plejebolig.

Borgerne tilbydes fremover plads på et af kommunens plejecentre, hvor der er en ledig plads på det givne tidspunkt. For borgeren vil det betyde, at pågældende kan blive boende permanent i den samme plejebolig, når væрге er beskikkelse. Borgeren skal derved ikke flytte to gange og vil fra indflytning kunne medbringe egne møbler, opbygge relationer til øvrige beboere og medarbejdere, hvorved borgeren hurtigere bliver tryk og får stabilitet i dagligdagen. Borgeren har mulighed for at vælge anden plejebolig eller blive på venteliste til en plejebolig på et specifikt plejecenter. Det vil betyde udgift til flytning og nyt indskud for borgeren. Administrationen vurderer, at der er lille sandsynlighed for, at borgeren flytter to gange i dette scenarie. Det skyldes, at de fleste borgere vil være faldet så godt til på det første plejecenter, at de ikke ønsker at flytte igen. Administrationen vurderer også, at borgeren i de fleste tilfælde vil kunne få anvist en plejebolig på et af de kommunale plejecentre, som borger og kommende væрге har blandt de højst prioriterede.

Med dette løsningsforslag har borgeren fortsat frit valg af plejebolig, som det er beskrevet i lovgivningen. For at finde et hensigtsmæssigt match af bolig inden for en kortere periode, er et samarbejde med borgerens pårørende en forudsætning. Det vil imidlertid ikke kunne garanteres i alle situationer – f.eks. hvis det plejecenter, der er borgerens/de pårørendes førsteprioritet ikke har en ledig bolig på behovstidspunktet.

Slagelse Kommune betaler huslejen i plejeboligen i den midlertidige periode (samme regel som ved øvrige midlertidige ophold), indtil borgeren har fået beskikket en væрге. Når boligen ophører med at være midlertidig bolig, overtager borgeren lejemålet på almindelige vilkår for permanente plejeboliger og betaler indskud og husleje m.m.

De øvrige beboere og medarbejderne på plejecentrene vil ikke opleve, at denne type ophold er anderledes, end når beboere flytter ind på plejecentret. Det er udelukkende det økonomiske og juridiske, der er anderledes, mens boligen har status som midlertidig bolig.

For borgeren betyder ændringen en flytning til midlertidig bolig, indtil en væрге er beskikket, men det er til en bolig, hvor borgeren forventeligt kan blive boende permanent efterfølgende.

Denne model kan igangsættes på kommunalt ejede plejecentre umiddelbart efter beslutning. På de plejecentre, som ejes af boligselskaber, forudsætter det en dialog og aftale med boligselskaberne omkring håndtering af indskud og indflytningssyn.

Forslag 2. Borgere der, efter kort afklarende forløb på midlertidig plads, har behov for en plejebolig

Nogle borgere har, efter kort afklarende forløb på en midlertidig plads på Blomstergården, behov for en plejebolig og visiteres dertil. Det kan være i situationer, hvor borgeren efter sygehusophold ikke har mulighed for at klare sig i hidtidig bolig, fordi behovet for hjælp døgnet rundt ikke kan opfyldes i tilstrækkeligt omfang i hjemmet. Der kan også være borgere, hvis behov for hjælp tiltager og derved ikke kan tilbydes i hidtidige bolig.

Hidtil har der været situationer, hvor borgere af forskellige årsager har opholdt sig på midlertidigt ophold på Blomstergården, indtil kommunen har kunnet tilbyde en plejebolig svarende til borgerens førsteprioritet af konkret plejecenter - enten i Slagelse Kommune eller i anden kommune. Ventelisterne til de respektive plejecentre varierer, hvorfor nogle borgere har haft midlertidigt ophold på Blomstergården i lange perioder. Da der er tale om midlertidigt ophold, betaler kommunen huslejen.

Løsningsforslag 2 gælder for borgere på midlertidige afklaringsophold, der munder ud i, at borgeren har behov for en permanent plejebolig. Forslaget går på, at borgeren kan blive boende i en midlertidig bolig under forudsætning af, at borgeren straks skrives på garantiventeliste til plejebolig i Slagelse Kommune eller i den kommune, borgeren ønsker at flytte til. Det er relevant i de situationer, hvor borgerens behov for pleje kun kan dækkes i plejebolig, indtil der er en permanent plejebolig ledig. Når en borger er på garantiventeliste, skal vedkommende tilbydes en plads inden for 2 måneder, hvilket vil betyde, at borgeren højst kommer til at bo på en midlertidig plads i 2 måneder, mens vedkommende venter på en permanent plejebolig.

Når en borger får tilbudt en plejebolig via garantiventelisten, kan borgeren ikke selv vælge et specifikt plejecenter, men det tilstræbes at imødekomme borgerens ønsker om beliggenhed m.m. Hvis borgeren takker nej til den plejebolig, der bliver tilbudt via garantiventelisten, stopper det midlertidige ophold på Blomstergården fra den dato, borgeren har fået tilbudt plejeboligen. Det kan betyde, at borgeren skal have pleje og hjælp hjemme i egen bolig, hvilket ofte ikke er den mest hensigtsmæssige løsning. Hvis en borger takker ja til en plejebolig, som ikke er førsteprioritet, kan borgeren beholde sin plads på ventelisten til det plejecenter, vedkommende foretrækker.

Begge løsningsforslag forudsætter godkendelse i Byrådet, da kvalitetsstandard skal justeres.

Vurdering

Administrationen vurderer, at de ovenfor beskrevne løsningsforslag vil medvirke til at optimere anvendelsen af de midlertidige pladser på Blomstergården. Begge løsninger vil frigøre pladser på Blomstergården til rehabiliteringsforløb og afklarende ophold.

Derudover vil løsningsforslagene reducere antallet af tomme boliger på kommunens øvrige plejecentre. Det betyder en bedre udnyttelse af plejecentrenes ressourcer. Kommunen skal under alle omstændigheder betale husleje, da der er tale om boliger, der enten står tomme eller anvendes til midlertidig boliger, hvor kommunen betaler huslejen for borgeren.

De beskrevne løsningsforslag er med udgangspunkt i, at de midlertidige ophold er på de kommunale plejecentre i Slagelse Kommune. Borgerne har lovgivningsmæssigt ret til at vælge permanent plejebolig på et friplejehjem eller i en anden kommune. Det vil derfor være naturligt, at nogle borgere ønsker at få plejebolig på et friplejehjem eller i en anden kommune, mens de venter på

beskikkelse af væрге og efterfølgende blive boende permanent på det valgte plejecenter (løsningsforslag 1). Det er muligt at indgå dialog med friplejehjem og andre kommuner om, at kommunen betaler borgerens indskud og husleje i den midlertidige periode, indtil væрге er beskikket, og der kan indgås permanent lejemål. Dette alternativ vil give kommunen merudgifter i den periode, borgeren bor midlertidigt på et friplejehjem eller på et plejecenter i en anden kommune. Derudover bidrager dette ikke til at nedbringe antal ledige boliger på de kommunale plejecentre. Administrationen har ikke kendskab til andre kommuner, der anvender denne metode.

Løsningsforslagene gør op med nuværende praksis, hvor borgerne kan bo gratis i en midlertidig bolig i en længere periode, fordi borgeren venter på førsteprioritet af fremtidig plejebolig.

For borgerne kan løsningsforslag 1 betyde, at de skal betale flytteomkostninger og indskud to gange, hvis den pågældende borgere ikke ønsker at blive boende i den plejebolig, der tildeles i første omgang. Administrationen vurderer, at det i langt de fleste situationer vil være muligt at finde det rette bolig/borgermatch i første omgang, ligesom stabiliteten i hverdagen ved fast bolig fra starten vil veje tungere end endnu en flytning.

I løsningsforslag 2 kan udfordringen være, at borgerens førsteprioritet af plejebolig ikke er ledig på det givne tidspunkt, og at pågældende må bo på et andet plejecenter, indtil den plejebolig, der er førsteprioritet, bliver ledig. I dette løsningsforslag er der stor sandsynlighed for, at borger kommer til at betale flytning og indskud to gange, hvis borger fastholder at blive på venteliste til førsteprioritet plejecenter, efter borger er flyttet til det plejecenter, som er anvist via boliggarantien.

Retligt grundlag

Serviceovens § 84 stk. 2 beskriver, at kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.

Det skal bemærkes, at de beskrevne løsningsforslag er udarbejdet via inspiration fra en anden kommune, for så vidt angår løsningsforslag nr. 1 og flere andre kommuner for så vidt angår løsningsforslag nr. 2. Der foreligger ingen afgørelser fra Ankestyrelsen på denne praksis.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Slagelse Kommune er lovgivningsmæssigt forpligtiget til at betale udgifter til husleje og forbrugsafgifter for borgere, der visiteres til ophold i midlertidig bolig. Løsningsforslag 1 vil isoleret set betyde flere udgifter til husleje og forbrugsafgifter for kommunen, fordi flere plejeboliger samlet set anvendes til midlertidige pladser. Fremover vil løsningsforslagene medføre, at kommunen, udover de midlertidige pladser på Blomstergården, også benytter enkelte ledige plejeboliger på kommunens øvrige plejecentre til midlertidige ophold. Det skal hertil bemærkes, at kommunen i forvejen betaler tomgangshusleje m.m. for ikke udlejede plejeboliger.

Hvis de 2 løsningsforslag medfører merudgifter, vil disse kunne finansieres via administrative budgetomplaceringer på myndighedsområdet, idet det større flow i kortere rehabiliteringsophold på Blomstergården angiveligt vil betyde et fald i visiterede timer til hjemmepleje for borgere i hjemmet.

Udviklingen vil, hvis løsningsforslag bliver vedtaget, blive fulgt tæt og indgå i kommende budgetopfølgninger.

Tværgående konsekvenser

I den nye kapacitetsanalyse på udvalgte fokusområder af ældreområdet og det specialiserede voksenområde peges der på mulige synergier på tværs af de to områder samt behovet for midlertidige pladser på det specialiserede voksenområde.

Sagens videre forløb

På mødet i august 2024 vil Seniorudvalget få forelagt hørings svar og udkast til ny kvalitetsstandard for midlertidige pladser. Sagen skal endeligt godkendes i Byrådet, da der vil være tale om ændringer af serviceniveau.

I første kvartal af 2025 vil Seniorudvalget derudover få forelagt orientering og status på øvrige opmærksomhedspunkter omkring de midlertidige pladser på Blomstergården.

Administrativ bemærkning pr. 7. maj 2024

Høringsfristen er mandag den 24. juni 2024. Høringssvaret sendes til aeldre@slagelse.dk

Beslutning i Seniorudvalget den 7. maj 2024

Fraværende: Ingen

At 1: Godkendt.

At 2: Godkendt.

Seniorudvalget anbefaler, at materialet bliver fremlagt for rådene i høringsperioden og at administrationen deltager.

Seniorudvalget anbefaler desuden, at der til høringsmaterialet udarbejdes et bilag, der på en simple måde fremstiller de foreslåede forandringer.

Beslutning i Rådet for Socialt Udsatte den 22. maj 2024

Fraværende: Ingen

Susanne Fagerberg fra Center for Sundhed og Ældre deltog under punktet og præsenterede sagen for rådet samt svarede på opklarede spørgsmål.

Rådet besluttede, at der skal udarbejdes et høringssvar.

Det blev aftalt, at John og Nina udarbejder første udkast, som rundsendes til kommentering. Høringsfristen er den 24. juni.

Beslutning i Ældrerådet den 28. maj 2024

Fraværende: Annette Jørgensen (Ældrerådet), Johnny Gregersen (Ældrerådet)

At 1: Ældrerådet beslutter at afgive høringssvar.

Virksomhedsleder af plejecentrene, Christina Lydolph Aaberg, belyste sagen under punktet.

Bilag

23-019611-3 Bilag 1 - Supplerende omkring værgemål